

PATVIRTINTA

Utenos mokyklos-vaikų darželio „Eglutė“
direktorius 2019 m. gruodžio 2 d. įsakymu
Nr. V- 104

UTENOS MOKYKLOS-VAIKŲ DARŽELIO „EGLUTĖ“ PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS

PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSO PASKIRTIS

1. Utenos mokyklos-vaikų darželio „Eglutė“ (toliau Mokyklos) pedagogų etikos kodeksas (toliau – PEK) apibrėžia pagrindines profesinės etikos normas, reguliuojančias mokyklos pedagogų bendruomenės narių santykius:
 - 1.2. saugo ir puoselėja žmogiškąją vertę bei orumą;
 - 1.3. palaiko pedagogų profesinės veiklos kokybę ir profesijos garbę;
 - 1.4. kuria pasitikėjimu, atsakomybe ir teisingumu pagrįstą švietimo ir ugdymo įstaigos kultūrą.
2. Pedagogų etikos kodekso normomis vadovaujasi Utenos mokyklos-vaikų darželio „Eglutė“ pedagogai.
3. PEK normų pagrindą sudaro šie pagrindiniai principai: pagarbos, teisingumo, žmogaus teisių pripažinimo, atsakomybės, sąžiningumo, atidos ir solidarumo.

II SKYRIUS

TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Tikslas – formuoti bendražmogiškomis vertybėmis grįstą pedagogų kolektyvą.
5. Uždaviniai:
 - 5.1. kurti tolerancija grįstus santykius tarp administracijos, pedagogų ir mokinių;
 - 5.2. padėti pedagogams geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti bendražmogiškas vertybes.

III SKYRIUS

PAGRINDINĖS SĄVOKOS

6. Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.
7. Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.
8. Pedagogų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.
9. Etikos normų pažeidimas – elgsenys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, poelgis, veiksmas, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.
10. Etikos problema – netinkamai priimtas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos normas.
11. Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamoms vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.
12. Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.
13. Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.
14. Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.
15. Kolegialus – daromas grupės asmenų, tariantis, atsiklausiant kitų nuomonės.

16. Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.
17. Solidarus – veikiantis išvien su kitais, draugiškas, sutariantis, sutinkantis.
18. Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.
19. Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

IV SKYRIUS

BENDROSIOS PEDAGOGŲ IR ADMINISTRACIJOS ETIKOS NUOSTATOS

21. Pedagogas:
 - 21.1. perteikia tautos ir žmonijos kultūros vertybes jaunajai kartai. Gerbia žmogų, jo teises ir pareigas, mokyklą, Valstybę ir jos institucijas. Nesitaiksto su netaktu ar žmogaus teises bei orumą pažeidžiančiu elgesiu;
 - 21.2. su ugdytiniais ir visais kitais atvejais yra pagarbus, mandagus ir korektiškas (nekeliantis balso tono);
 - 21.3. vienodai tarnauja visiems bendruomenės nariams, nepaisydamas tautybės, rasės, negalios, lyties, lytinės orientacijos, amžiaus, socialinės padėties, religinių įsitikinimų ir politinių pažiūrų;
 - 21.4. siekia tarnybinio ir profesinio pripažinimo sąžiningu darbu, remdamasis visuomenine veikla, taktu, gebėjimu rūpintis ugdytiniais;
 - 21.5. grindžia kolegialumu, partneryste ir pagarba tarpusavio santykius. Pedagogas saugo ne tik savo, bet ir savo kolegų autoritetą. Ugdytinių ar kitų asmenų akivaizdoje nežemina kolegų;
 - 21.6. geba nepervertinti ir nenuvertinti savęs bei kitų bendraudamas ir iškilus konfliktinėms situacijoms;
 - 21.7. vengia nepagrįstų ir skandalingų tarpusavio konfliktų. Kilus nesutarimams, siekia konstruktyviai juos įveikti;
 - 21.8. vengia nesąžiningos profesinės konkurencijos tarp kolegų, nedalyvauja negarbinguose sandoriuose, neslepia visiems mokytojams skirtos informacijos;
 - 21.9. supranta, kad kritika, skiriama kolegų arba administracijos darbui, veiksams, sprendimams, požiūriams, poelgiams vertinti, neturėtų žeminti kritikuojamų asmenų. Ji turi būti pagrįsta, konstruktyvi, taktiška, neužgauli, geranoriška. Svarbiausios pedagoginio darbo problemos svarstomos ir sprendimai priimami atvirose ir laisvose pedagogų diskusijose;
 - 21.10. elgiasi tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai konfliktinėse situacijose. Išklauso visų pusių argumentus ir ieško objektyviausio sprendimo;
 - 21.11. tausoja ir atsakingai naudoja mokyklos turtą, medžiaginius išteklius, taupiai naudoja valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas vykdydamas įstaigos tikslus, uždavinius ir prisiimtus įsipareigojimus.
22. Pedagogas su ugdytiniais:
 - 22.1. santykius kuria vadovaudamasis abipuse pagarba;
 - 22.2. pasirenka tokius darbo metodus, kurie skatina pozityvius ugdytinių bruožus, tarpusavio santykius: savarankiškumą, savikontrolę, saviugdą, norą bendradarbiauti ir padėti kitiems;
 - 22.3. vertindamas ugdytinių elgesį ir pasiekimus, siekia stiprinti jų savigarbą ir pasitikėjimą savo jėgomis, nurodyti tobulėjimo galimybes, stiprinti mokymosi motyvaciją;
 - 22.4. siekia objektyvumo ir teisingumo, vertindamas mokinių pasiekimus;
 - 22.5. elgiasi diskretiškai. Pedagogui neleistina kitiems asmenims perduoti mokinio ar ugdytinio jam asmeniškai patikėtos informacijos išskyrus įstatymų numatytus atvejus;
 - 22.6. nepiktnaudžiauja savo tarnybine padėtimi;
 - 22.7. yra tolerantiškas ugdytinių religiniams įsitikinimams;
23. Santykiai su administracija:
 - 23.1. ugdymo įstaiga remiasi žodžio ir įsitikinimų laisvės, tolerancijos, demokratiškumo ir teisingumo principais;

23.2. intrigos, užsitęsę konfliktai ir pedagogų bendruomenės skilimas trukdo mokyklai atlikti savo tiesiogines funkcijas. Mokykloje puoselėjama bendravimo kultūra, pasireiškianti tarpusavio pagarba, geranoriškumu ir mokėjimu susitarti;

23.3. mokyklos administracija toleruoja politinių, religinių, filosofinių pažiūrų, skonių ir nuomonių įvairovę, sudaro sąlygas pasidalyti požiūriais, tartis ir susitarti. Skirtingi pedagogų statusai, kvalifikacinės kategorijos ir pareigos neturi kliudyti visiems pedagogams lygiateisiškai reikšti nuomones ir ginti savo įsitikinimus;

23.4. pedagogai negali būti administracijos diskriminuojami, ignoruojami ar persekiojami dėl jų įsitikinimų ar asmeninių simpatijų bei antipatijų. Administracijos santykiai su kiekvienu pedagogu grindžiami lygiateisiškumo principu;

23.5. administracija negali reikalauti ar rinkti informacijos apie asmeninį pedagogo gyvenimą, nesusijusį su darbo reikalavimais;

23.6. mokyklos vadovo vertinimai ir sprendimai yra pagrįsti realiais pedagogų nuopelnais, faktais ir yra nešališki. Pedagogai, siekiantys aukštesnės kvalifikacinės kategorijos, paremiami nepriklausomai nuo jų asmeniško artimumo ar paklusnumo administracijos vadovui;

23.7. pedagogai turi teisę gauti iš administracijos visą informaciją, svarbią jų ir įstaigos darbui. Administracija negali nuslėpti ar tendencingai iškreipti informacijos, turinčios įtakos pedagogo karjerai ir darbo kokybei. Pedagogų bendruomenei svarbūs sprendimai įstaigoje priimami ir skelbiami remiantis viešumo principais.

24. Pedagogas bendraudamas su mokinių tėvais ir globėjais:

24.1. konsultuoja tėvus bei globėjus sprendžiant vaikų auklėjimo problemas;

24.2. saugo vaikų patikėtą nuomonę apie savo tėvus arba globėjus, o tėvų arba globėjų – apie vaikus. Perduoti tokią nuomonę kitai pusei galima tik gavus iš tą nuomonę patikėjusio asmens sutikimą;

24.3. santykiai su tėvais neturi daryti įtakos vaikų asmens bei pasiekimų vertinimui;

24.4. santykiams su ugdytiniais ir vertinimui negali turėti įtakos jų tėvų bei globėjų parama mokyklai.

25. Akademinė ir žodžio laisvė.

Pedagogas:

25.1. turi teisę naudotis įvairiais informacijos šaltiniais;

25.2. atrinkdamas ir perteikdamas informaciją mokiniams, laikosi objektyvumo, tinkamumo ir padarumo principų. Informacijos negalima tendencingai iškreipti ar pakeisti jos autorystės;

25.3. neviešina konfidencialios tarnybinės informacijos, skirtos vidiniams mokyklos reikalams.

V SKYRIUS

ETIKOS KODEKSO PRIEŽIŪRA

26. Etikos kodekso priežiūrą atlieka mokyklos Etikos priežiūros komisija (toliau – Komisija).

27. Komisija savo veikloje vadovaujasi Etikos kodekso nuostatomis.

28. Komisijos funkcijos:

28.1. Komisija svarsto pasiūlymus tobulinti etikos kodeksą arba inicijuoja jo papildymus ir pataisas, ir teikia tvirtinti mokyklos direktoriui;

28.2. Komisija priima ir svarsto pareiškimus apie pedagogų Etikos kodekso nuostatų pažeidimus.

29. Komisijos sudarymas ir darbo organizavimas:

29.1. Komisija susideda iš penkių nuolatinių narių. Už vieną kandidatą iš mokyklos direktoriaus pateikto sąrašo pasisako kiekvienas pedagogas balsuodamas raštu el. pašte), susipažindamas su etikos kodekso projektu.

29.2. Komisijos narių kadencijos laikas yra 3 metai. Asmenys Komisijos nariais gali būti ne ilgiau kaip dvi kadencijas iš eilės;

- 29.3. nuolatiniam Komisijos nariui išėjus iš darbo, kadencija baigiasi ir vietoj jų skiriami nauji Komisijos nariai vadovaujantis šio Kodekso 29.1 punkte nustatyta tvarka;
- 29.4. Komisijos posėdžiai kviečiami gavus pareiškimą arba siekiant inicijuoti Etikos kodekso papildymus arba pataisas;
- 29.5. Komisijos posėdžius kviečia ir jiems vadovauja Komisijos pirmininkas;
- 29.6. pareiškimus dėl mokyklos pedagogo etikos pažeidimų komisijai gali teikti kiekvienas mokyklos bendruomenės narys. Etikos pažeidimai, dėl kurių kreipiamasi, turi būti įvykę ne vėliau negu prieš mėnesį;
- 29.7. pareiškimai dėl etikos pažeidimų registruojami mokyklos sekretorės ir įteikiami Komisijos pirmininkui. Svarstomi tik aiškiai motyvuoti pareiškimai. Anoniminiai pareiškimai nesvarstomi;
- 29.8. pagrindu pradėti nagrinėjimą dėl Etikos kodekso pažeidimo:
- 29.8.1. asmens(-ų) (pareiškėjo(-ų)) rašytinis pareiškimas,
- 29.8.2. prašyme pateikti faktai,
- 29.8.3. visuomenės informavimo priemonėse pateikta informacija apie mokykloje pažeistas piliečių ar kitų asmenų teises;
- 29.9. Komisija privalo išnagrinėti gautą pareiškimą, priimti sprendimą ir raštu (pasirašytu Komisijos pirmininko) atsakyti pareiškėjui ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo pareiškimo gavimo dienos;
- 29.10. mokyklos bendruomenės narys, dėl kurio gautas pareiškimas arba informacija, informuojamas apie jo turinį (pateikiama pareiškimo kopija), pateikia raštu paaiškinimus per 5 darbo dienas nuo informavimo dienos;
- 29.11. mokyklos bendruomenės narys turi teisę dalyvauti Komisijos posėdyje, kuriame svarstomas su juo susijęs pareiškimas arba informacija;
- 29.12. Komisijos nariai ir posėdžių dalyviai privalo laikytis konfidencialumo principo ir neskleisti informacijos apie tiriamą medžiagą, kai atliekamas tyrimas.
30. Komisijos sprendimai:
- 30.1. Komisija svarstomais klausimais priima sprendimus;
- 30.2. Komisijos sprendimai yra teisėti, jei posėdyje dalyvauja ne mažiau kaip keturi nuolatiniai Komisijos nariai;
- 30.3. Komisijos sprendimai priimami balsų dauguma. Jeigu posėdyje dalyvaujančių narių balsai pasiskirsto po lygiai, lemiamas yra Komisijos pirmininko balsas;
- 30.4. nusprendusi, kad svarstyto asmens elgesys pažeidė Etikos kodeksą, Komisija, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir laipsnį, turi teisę taikyti šias priemones:
- 30.4.1. raštu įspėti mokyklos bendruomenės narį (darbuotoją, mokinį) ir informuoti mokyklos direktorių,
- 30.4.2. pasiūlyti mokyklos direktoriui paskirti darbuotojui drausminę nuobaudą vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodeksu.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. Mokyklos pedagogai privalo vadovautis šiuo kodeksu. Laikytis jo reikalavimų – kiekvieno pedagogo pareiga ir garbės reikalas.
32. Etikos kodeksas, priimtas kaip mokyklos pedagogų bendruomenės sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų, turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus